

PROGRAM REALIZACJI WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO W ZESPOLE SZKÓŁ W RYTLU

Dokument posiada rekomendacje Pomorskiej Sieci Powiatowych Konsultantów

*Alina Urbańska
doradca zawodowy,
powiatowy konsultant ds. doradztwa edukacyjno-zawodowego*

STRUKTURA PROGRAMU REALIZACJI WSDZ W ZESPOLE SZKÓŁ W RYTLU

CZĘŚĆ I

1. Postawy prawne
2. Cel główny
3. Realizatorzy działań związanych z doradztwem zawodowym
4. Odbiorcy działań związanych z doradztwem zawodowym w szkole:
  - 4.1 Oddziały przedszkolne w szkole podstawowej
    - A Cel preorientacji
    - B Treści programowe
    - C Warunki i sposoby realizacji
  - 4.2 Oddziały nauczania wczesnoszkolnego w klasach I-III
    - A Cel orientacji zawodowej
    - B Treści programowe
    - C Warunki i sposób realizacji
  - 4.3 Oddziały w klasach IV-VI
    - A Cel orientacji zawodowej
    - B Treści programowe
    - C Warunki i sposób realizacji
  - 4.4 Oddziały w klasach VII-VIII
    - A Cel doradztwa zawodowego
    - B Treści programowe
    - C Warunki i sposób realizacji
  - 4.5 Nauczyciele
  - 4.6 Rodzice
5. Diagnoza potrzeb w zakresie realizacji programu WSDZ

CZĘŚĆ II

1. Tabela 1. Program realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego na rok szkolny 2023/2024
2. Sojusznicy – sieć instytucji, osób współpracujących ze szkołą.

CZĘŚĆ III

1. Monitoring i ewaluacja WSDZ
2. Słownik pojęć

CZĘŚĆ I

1. Postawy prawne dotyczące realizacji doradztwa zawodowego w szkole:

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, poz. 59
- Rozporządzenie MEN z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania.
- Rozporządzenie MEN z 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli.
- Rozporządzenie MEN z 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego.
- Rozporządzenie MEN z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach podstawowych i ponadpodstawowych oraz placówkach

2. Cel główny

Celem doradztwa zawodowego jest wspieranie dzieci, uczniów i słuchaczy w procesie podejmowania samodzielnych i odpowiedzialnych wyborów edukacyjnych i zawodowych opartych na znajomości i rozumieniu siebie, systemu edukacji oraz rynku pracy.

3. Realizatorzy działań związanych z doradztwem zawodowym w szkole

Dyrektor:

- odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym;
- współpracuje z doradcą zawodowym w celu realizacji „Programu realizacji WSDZ”;
- wspiera kontakty pomiędzy uczestnikami procesu orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego w szkole a instytucjami zewnętrznymi;
- zapewnia warunki do realizowania w szkole zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- organizuje w szkole wspomaganie realizacji działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego poprzez planowanie i przeprowadzanie działań mających na celu poprawę jakości pracy placówki w tym obszarze.

Doradca zawodowy/ nauczyciel koordynator doradztwa zawodowego w szkole:

1. Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów i słuchaczy na działania związane z realizacją doradztwa zawodowego.
2. Prowadzenie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 7 ustawy.
3. Opracowywanie we współpracy z innymi nauczycielami, w tym nauczycielami wychowawcami opiekującymi się oddziałami, psychologami lub pedagogami, „Programu realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego” oraz koordynacja jego realizacji.
4. Wspieranie nauczycieli, w tym nauczycieli wychowawców opiekujących się oddziałami, psychologów lub pedagogów, w zakresie realizacji działań określonych w „Programie realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego”.
5. Koordynowanie działalności informacyjno-doradczej realizowanej przez szkołę, w tym gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia.

Wychowawcy:

- ✓ określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- ✓ eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi doradztwa zawodowego;
- ✓ włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu doradztwa zawodowego;
- ✓ realizują tematy związane z doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych;
- ✓ wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej;
- ✓ współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej ich dzieci;
- ✓ współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele (w tym nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej):

- ✓ określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- ✓ eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania
- ✓ z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- ✓ współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizowania zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów;
- ✓ przygotowują uczniów do udziału w konkursach np. zawodoznawczych;
- ✓ prowadzą koła zainteresowań, zajęcia dodatkowe;
- ✓ organizują w sali edukacji wczesnoszkolnej kąciki zawodoznawcze;
- ✓ współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie
- ✓ realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Specjaliści:

- ✓ określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- ✓ włączają treści z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego w prowadzone przez siebie zajęcia dla uczniów;
- ✓ współpracują z wychowawcami klas w ramach realizowania działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów;
- ✓ włączają się w proces podejmowania przez uczniów decyzji edukacyjnych i zawodowych (informacje dotyczące ucznia wynikające z pracy specjalisty);
- ✓ współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele-wychowawcy w świetlicy szkolnej:

- ✓ włączają w zajęcia realizowane w świetlicy szkolnej treści z zakresu orientacji zawodowej;
- ✓ organizują w sali kąciki zawodoznawcze;
- ✓ rozpoznają i wspierają w rozwoju zdolności i uzdolnienia uczniów;
- ✓ wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w wyborze kierunku kształcenia i zawodu;
- ✓ udzielają uczniom informacji o możliwościach korzystania z usług doradcy zawodowego.

Nauczyciel-bibliotekarz:

- ✓ współpracuje z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- ✓ opracowuje, aktualizuje i udostępnia zasoby dotyczące doradztwa zawodowego;
- ✓ włącza się w organizowane przez szkołę i instytucje zewnętrzne wydarzenia z zakresu doradztwa zawodowego.

Inne osoby zatrudnione w szkole - pielęgniarka:

- ✓ współpracuje z doradcą zawodowym oraz nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- ✓ udziela informacji o kwestiach zdrowotnych ważnych w kontekście zawodów wybieranych przez uczniów;
- ✓ organizuje dla uczniów spotkania dotyczące dbania o zdrowie i bezpieczeństwo oraz kształtowania właściwych nawyków – adekwatnych do zawodów wybieranych przez uczniów.

4. Odbiorcy działań związanych z doradztwem zawodowym w szkole:

4.1 Oddziały przedszkolne w szkole podstawowej

A Cel preorientacji

Celem preorientacji zawodowej jest wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami najbliższymi ich otoczeniu, kształtowanie postawy pracy i motywacji do działania, pobudzanie i rozwijanie zainteresowań dzieci oraz stymulowanie ich pro-zawodowych marzeń.

B Treści programowe – cele szczegółowe

1. Poznanie siebie

Dziecko:

- 1.1 określa, co lubi robić;
- 1.2 podaje przykłady różnych zainteresowań;
- 1.3 określa, co robi dobrze;
- 1.4 podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Dziecko:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i nazwy tych zawodów, które wzbudziły jego zainteresowanie, oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby;
- 2.3 wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których dziecko uczestniczy, takie jak wyjście na zakupy, koncert, pocztę;
- 2.4 podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5 opowiada o sobie w grupie rówieśniczej.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Dziecko:

- 3.1 nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej);

3.2 nazywa czynności, których lubi się uczyć.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Dziecko:

4.1 opowiada, kim chciałoby zostać;

4.2 na miarę swoich możliwości planuje własne działania lub działania grupy rówieśniczej przez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu;

4.3 podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach, indywidualnie i w ramach działań grupy rówieśniczej.

C Warunki i sposoby realizacji

Cele szczegółowe przewidziane są do realizacji:

- a. podczas zajęć wychowania przedszkolnego (w ramach realizacji podstawy programowej);
- b. podczas działań, które wynikają z rozporządzenia w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- c. podczas innych działań związanych z preorientacją zawodową realizowanych w oddziałach przedszkolnych w szkole i poza nią.

4.2 Oddziały nauczania wczesnoszkolnego, klasy I-III

A Cel orientacji zawodowej

Celem orientacji zawodowej w klasach I–III jest wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.

B Treści programowe – cele szczegółowe

1. Poznanie siebie

Uczeń:

- 1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
- 1.2 prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;
- 1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
- 1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
- 1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;
- 2.3 opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;
- 2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;
- 2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;
- 2.6 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
- 3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć;
- 3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do

realizacji celu;

4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą

C Warunki i sposób realizacji

Orientacja zawodowa w oddziałach klas I-III jest realizowana:

- podczas obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego;
- w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej poprzez:
  - ✓ **bieżącą pracę z uczniami** przez wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu prowadzoną przez nauczycieli, nauczycieli wychowawców i specjalistów;
  - ✓ **zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów** tj. pozostałe działania związane z doradztwem zawodowym realizowane w szkole i poza nią;
  - ✓ **zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu.**

4.3 Oddziały klas IV-VI

A Cel orientacji zawodowej

Celem orientacji zawodowej w klasach IV–VI jest poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji.

B Treści programowe

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- 1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- 1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;

1.4 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;
- 2.2 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;
- 2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
- 2.4 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;
- 3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;
- 3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

C Warunki i sposób realizacji

Orientacja zawodowa w oddziałach klas IV-VI jest realizowana:

- podczas obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego;
- w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej poprzez:
  - ✓ **bieżącą pracę z uczniami** przez wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu prowadzoną przez nauczycieli, nauczycieli wychowawców i specjalistów;
  - ✓ **zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów** tj. pozostałe działania związane z doradztwem zawodowym realizowane w szkole i poza nią;
  - ✓ **zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu.**

4.4 Oddziały klas VII-VIII

A Cel doradztwa zawodowego

Celem doradztwa zawodowego w klasach VII–VIII szkoły podstawowej jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.

B Treści programowe

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- 1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);
- 1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;

- 1.4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;
- 1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;
- 1.7 określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;
- 2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;
- 2.3 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;
- 2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;
- 2.5 analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy;
- 2.6 wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;
- 2.7 dokonuje autoprezentacji.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;
- 3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów;
- 3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji poza formalnej i nieformalnej;

3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;
- 4.2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;
- 4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich Sytuacjach korzystać z ich pomocy;
- 4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

C Warunki i sposób realizacji

Doradztwo zawodowe w oddziałach klas VII i VIII jest realizowane:

- podczas **zajęć z zakresu doradztwa zawodowego** wynikających z ramowych planów nauczania, które są prowadzone przez doradcę zawodowego gdzie doradca zawodowy prowadzący te zajęcia opracowuje rozkład zajęć dla oddziałów klas VII i VIII na zajęcia dydaktyczne w wyznaczonej liczbie godzin wynikającej z ramowych planów nauczania zgodnie z przewidzianymi treściami programowymi;
- podczas obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego;
- w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej poprzez:
  - ✓ **bieżącą pracę z uczniami** przez wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu prowadzoną przez nauczycieli, nauczycieli wychowawców i specjalistów;
  - ✓ **zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów** tj. pozostałe działania związane z doradztwem zawodowym realizowane w szkole i poza nią;
  - ✓ **zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu.**

4.5 Rodzice

A Odbiorcami działań realizowanych w zakresie „Programu działań WSDZ” w szkole są również rodzice. Działania

skierowane do rodziców są wyszczególnione w tabeli 1 zawierającej program realizacji działań WSDZ na rok szkolny 2023/2024, sporządzone na podstawie przeprowadzonej diagnozy potrzeb.

4.6 Nauczyciele

A Odbiorcami działań realizowanych w zakresie „Programu działań WSDZ” w szkole są także nauczyciele. Działania skierowane do tej grupy odbiorców są wyszczególnione w tabeli 1 zawierającej program realizacji działań WSDZ na rok szkolny 2023/2024, sporządzone na podstawie przeprowadzonej diagnozy potrzeb.

5. Diagnoza potrzeb w zakresie realizacji programu WSDZ

Skuteczna realizacja działań z doradztwa zawodowego w szkole wymaga przeprowadzenia diagnozy potrzeb uczniów, rodziców, nauczycieli, zasobów szkoły i sojuszników w otoczeniu społeczno-gospodarczym.

A Metody diagnozy przyjęte w szkole:

- badanie ankietowe - ankieta diagnostyczna dla uczniów, rodziców, i nauczycieli lub
- rozmowa z uczniami na lekcji wychowawczej
- rozmowa z rodzicami podczas spotkania z rodzicami
- rozmowa z nauczycielami podczas rady pedagogicznej
- diagnoza otoczenia społeczno-gospodarczego pod kątem kontynuowania i podjęcia współpracy

Decyzję, jakie metody diagnozy zostaną przyjęte, podejmuje szkoła.

1. CZĘŚĆ II Program realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego na rok szkolny 2022/2023

Tabela 1. Przedszkole Samorządowe w Rytlu

<i>LP</i>	<i>Tematyka\Działania</i>	<i>Metody i formy</i>	<i>Termin realizacji</i>	<i>Osoby odpowiedzialne</i>	<i>Oddział</i>	<i>Monitoring</i>
1.	„Ja i ty – to my.” Poznajemy pracowników przedszkola	Pogadanka Prezentacja oglądowa Spotkanie z pracownikami przedszkola	Wrzesień 2023r.	Cecylia Bucholc Adriana Galikowska Karolina Kobyłczyk Klaudia Bucholc Magdalena Gwizdała	I II III	
2.	„Spotkanie z policjantem” – policjant.	- pogadanka - spotkanie z przedstawicielem zawodu	Październik 2023r.	Cecylia Bucholc Adriana Galikowska Karolina Kobyłczyk Klaudia Bucholc Magdalena Gwizdała	I II III	
3.	„Spotkanie z dogoterapeutą” - dogoterapeuta	- pokaz - pogadanka - prezentacja multimedialna	Listopad 2023r.	Cecylia Bucholc Adriana Galikowska Karolina Kobyłczyk Klaudia Bucholc Magdalena Gwizdała	I II III	
4.	„Jak dokarmiamy zwierzęta zimą” – leśnik.	- prezentacja multimedialna - spotkanie z przedstawicielem zawodu	Styczeń 2023r.	Cecylia Bucholc Adriana Galikowska Karolina Kobyłczyk Klaudia Bucholc Magdalena Gwizdała	I II III	
5.	-” Jak dbać o piękny uśmiech” – dentysta.	- rozmowa kierowana - met. podawcza - spotkanie z przedstawicielem zawodu	Luty 2023r.	Cecylia Bucholc Adriana Galikowska Karolina Kobyłczyk Klaudia Bucholc Magdalena Gwizdała	I II III	

6.	„W świecie instrumentów” – muzyk.	- prezentacja - pogadanka - spotkanie z przedstawicielem zawodu	Marzec 2023r.	Cecylia Bucholc Adriana Galikowska Karolina Kobyłczyk Klaudia Bucholc Magdalena Gwizdała	I II III	
7.	„W kosmosie” – kosmonauta.	- prezentacja - pogadanka - działanie dzieci - pokaz multimedialny	Kwiecień 2023r.	Cecylia Bucholc Adriana Galikowska Karolina Kobyłczyk Klaudia Bucholc Magdalena Gwizdała	I II III	
8.	„Cym się zajmuje rolnik” – rolnik.	- rozmowa, - prezentacja - spotkanie z przedstawicielem zawodu	Maj 2023r.	Cecylia Bucholc Adriana Galikowska Karolina Kobyłczyk Klaudia Bucholc Magdalena Gwizdała	I II III	
9.	„Bezpieczne wakacje” – strażak.	- met. czynna - działanie dzieci - spotkanie z przedstawicielem zawodu	Czerwiec 2023r.	Cecylia Bucholc Adriana Galikowska Karolina Kobyłczyk Klaudia Bucholc Magdalena Gwizdała	I II III	

Przedszkole filia Krzyż

<i>LP</i>	<i>Tematyka\Działania</i>	<i>Metody i formy</i>	<i>Termin realizacji</i>	<i>Osoby odpowiedzialne</i>	<i>Oddział</i>	<i>Monitoring</i>
1.	<u>Poznajemy pracowników przedszkola</u>	Rozmowa. kierowana na podstawie obrazków, zabawy dydaktyczne w	Wrzesień 2023	Iwona Kubińska	Przedszkole w Krzyżu	

		kąciku tematycznym.				
2.	Skarbnica wiedzy <u>Nauczyciel</u>	Rozmowa z przedstawicielem zawodu. Pogadanka, zabawy dramowe.	Październik 2023	Iwona Kubińska	Przedszkole w Krzyżu	
3.	<u>Czujemy się bezpiecznie</u> <u>Policjant</u>	Prezentacja multimedialna. rozmowa kierowana, oglądanie obrazków.	Listopad 2023	Iwona Kubińska	Przedszkole w Krzyżu	
4.	<u>Trudy wydobycia węgla</u> <u>Górnik</u>	Film edukacyjny. Rozmowa kierowana na podstawie wiersza. Zabawy sensoryczne z wykorzystaniem węgla.	Grudzień 2023	Iwona Kubińska	Przedszkole w Krzyżu	
5.	Co widzę w obiektywie? <u>Fotograf</u>	Spotkanie z przedstawicielem zawodu, pokaz sprzętu fotograficznego, zabawy naśladowcze.	Styczeń 2024	Iwona Kubińska	Przedszkole w Krzyżu	
6.	<u>Śladami przeszłości</u> <u>Archeolog</u>	Film edukacyjny, prezentacja obrazków. Rozmowa na podstawie opowiadania,	Luty 2024	Iwona Kubińska	Przedszkole w Krzyżu	

		zabawy sensoryczne w piasku.				
8.	Badamy Wszechświat. <u>Astronauta.</u>	Rozmowa na temat zawodu. prezentacja multimedialna, oglądanie plansz i książek o kosmosie.	Marzec 2024	Iwona Kubińska	Przedszkole w Krzyżu	
9.	<u>W piekarni.</u> <u>Piekarz</u>	Rozmowa kierowana na podstawie filmu edukacyjnego, przegląd różnego rodzaju pieczywa,. Zabawy z wykorzystaniem ciastoliny, mas plastycznych.	Kwiecień 2024	Iwona Kubińska	Przedszkole w Krzyżu	
10.	W podróży <u>Przewodnik turystyczny</u>	.Film edukacyjny, oglądanie atlasów i książek podróźniczych. Zapoznanie z wybranymi zabytkami w Polsce i na świecie.	Maj 2024	Iwona Kubińska	Przedszkole w Krzyżu	
11.	Bezpieczne wakacje. <u>Strażak/ Ratownik medyczny</u>	Rozmowa kierowana na podstawie filmu edukacyjnego, oglądanie plansz, zagadki.	Czerwiec 2024	Iwona Kubińska	Przedszkole w Krzyżu	

Przedszkole filia Gutowiec

<i>LP</i>	<i>Tematyka\Działania</i>	<i>Metody i formy</i>	<i>Termin realizacji</i>	<i>Osoby odpowiedzialne</i>	<i>Oddział</i>	<i>Monitoring</i>
1.	Moja droga do przedszkola- praca policjanta, strażaka, ratownika medycznego	Gra dydaktyczna, pogadanka, pokaz ilustracji	Wrzesień 2023	E. Jankowska K. Bucholc A. Czartowska	Przedszkole Gutowiec	
2.	Jesień w sadzie i w ogrodzie- praca ogrodnika	Zagadki, pokaz ilustracji, pogadanka	Październik 2023	E. Jankowska K. Bucholc A. Czartowska	Przedszkole Gutowiec	
3.	Przygotowania zwierząt do zimy-praca leśniczego	Pogadanka, pokaz multimedialny	Październik 2023	E. Jankowska K. Bucholc A. Czartowska	Przedszkole Gutowiec	
4.	Mój pupil- praca weterynarza	Pogadanka, pokaz tablicy demonstracyjnej, zagadki	Październik 2023	E. Jankowska K. Bucholc A. Czartowska	Przedszkole Gutowiec	
5.	Zdrowe odżywianie- praca dietetyka	Pogadanka, prezentacja multimedialna	Listopad 2023	E. Jankowska K. Bucholc A. Czartowska	Przedszkole Gutowiec	
6.	Z wizytą w przychodni- praca lekarza, stomatologa,pielęgniarki	Pogadanka, pokaz, zagadki	Listopad 2023	E. Jankowska K. Bucholc A. Czartowska	Przedszkole Gutowiec	
7.	Tak nam mija czas- praca	Pokaz ilustracji	Styczeń 2024	E. Jankowska	Przedszkole	

	zegarmistrza			K. Bucholc A. Czartowska	Gutowiec	
8.	Zimowe potrzeby ptaków- praca ornitologa i leśniczego	Pogadanka, pokaz, film edukacyjny	Styczeń 2024	E. Jankowska K. Bucholc A. Czartowska	Przedszkole Gutowiec	
9.	Zawody moich bliskich- praca kucharza, piekarza, lekarza, murarza, maszynisty, nauczyciela, archeologa, fryzjera, kowala,	Pokaz ilustracji, pogadanka	Styczeń 2024	E. Jankowska K. Bucholc A. Czartowska	Przedszkole Gutowiec	
10.	Skąd się biorą książki- praca pisarza, bibliotekarza,	pogadanka	Luty 2024	E. Jankowska K. Bucholc A. Czartowska	Przedszkole Gutowiec	
11.	Sporty i zabawy zimowe- praca saneczkarza, łyżwiarza, skoczek narciarskiego, narciarza	Pokaz multimedialny, pogadanka, zagadki	Luty 2024	E. Jankowska K. Bucholc A. Czartowska	Przedszkole Gutowiec	
12.	Prehistoryczne stwory- praca archeologa	Pogadanka, pokaz, doświadczenia	Marzec 2024	E. Jankowska K. Bucholc A. Czartowska	Przedszkole Gutowiec	
13.	Wiosenne prace w ogrodzie- praca ogrodnika	Pokaz, pogadanka	Marzec 2024	E. Jankowska K. Bucholc A. Czartowska	Przedszkole Gutowiec	
14.	Wiosna na wsi- praca rolnika	Film edukacyjny, pogadanka, zagadki	Kwiecień 2024	E. Jankowska K. Bucholc A. Czartowska	Przedszkole Gutowiec	
15.	Jak dbać o Ziemię?- praca ekologa	Pokaz, pogadanka	Kwiecień 2024	E. Jankowska K. Bucholc A. Czartowska	Gutowiec	

16.	Puk, puk to ja, sztuka- aktor, muzyk, malarz	Pokaz ilustracji, drama	Maj 2024	E. Jankowska K. Bucholc A. Czartowska	Gutowiec	
17.	W świecie zwierząt- praca weterynarza, pracownika zoo	Pokaz, zagadki, pogadanka	Maj 2024	E. Jankowska K. Bucholc A. Czartowska	Gutowiec	
18.	Bezpieczne wakacje- praca ratownika, strażaka, policjanta	Pogadanka	Czerwiec 2024	E. Jankowska K. Bucholc A. Czartowska	Gutowiec	

Przedszkole filia Zapędowo

<i>LP</i>	<i>Tematyka\Działania</i>	<i>Metody i formy</i>	<i>Termin realizacji</i>	<i>Osoby odpowiedzialne</i>	<i>Oddział</i>	<i>Monitoring</i>
1	Droga do przedszkola - policjant	-pogadanka ilustrowana tablicami demonstracyjnymi	IX 2023	Anna Czartowska	4-latki	
2	Dbamy o czystość i zdrowie – lekarz	- rozmowa kierowana przez nauczyciela -oglądanie broszur, plakatów o zdrowiu i książeczek	X 2023	Anna Czartowska	4-latki	
3	Jestem samodzielny w kuchni – kucharz	- pokaz multimedialny -pogadanka -odniesienie się do własnych doświadczeń	XII 2023	Anna Czartowska	4-latki	
4	W sklepie – ekspedientka	- prezentacja - pokaz - pogadanka	II 2024	Anna Czartowska	4-latki	

5	Poznajemy pracę ogrodnika	- prezentacja - pogadanka - działanie dzieci	IV 2024	Anna Czartowska	4-latki	
6	W kwiaciarni – florystka	- rozmowa na podstawie pokazu - wymiana wiedzy na bazie własnych doświadczeń	V 2024	Anna Czartowska	4-latki	
7	Zbliżają się wakacje – strażak	- rozmowa - prezentacja	VI 2024	Anna Czartowska	4-latki	

Oddziały przedszkolne przy Zespole Szkół w Rytle – oddział „0”

<i>Lp.</i>	<i>Tematyka/działania</i>	<i>Metody i formy</i>	<i>Termin realizacji</i>	<i>Osoby odpowiedzialne</i>	<i>Oddział</i>	<i>Monitoring</i>
1	Po pomoc do policjanta, strażaka, lekarza.	Pogadanka z pielęgniarką szkolną. Spotkanie z policjantem.	wrzesień/ październik	Jolanta Oelrich Ilona Grzonka	klasa 0a, b	
2	U lekarza. U stomatologa.	Rozmowa na podstawie wiersza, planszy tematycznej oraz własnych doświadczeń dzieci.	październik	Jolanta Oelrich Ilona Grzonka	klasa 0a, b	
3	Dyscypliny olimpijskie.	Zabawa słownikowa z wykorzystaniem ilustracji, nazywanie różnych dyscyplin sportowych oraz zawodników je uprawiających.	październik	Jolanta Oelrich Ilona Grzonka	klasa 0a, b	
4	Jesienna orkiestra.	Praca z wierszem pt. „Koncert”, poznanie i operowanie pojęciami związanymi z muzyką:	październik	Jolanta Oelrich Ilona Grzonka	klasa 0a, b	

		orkiestra, dyrygent, nuty.				
5	Mali artyści: w pracowni malarza i rzeźbiarza.	Poznanie zawodów na podstawie wierszy ilustracji.	listopad	Jolanta Oelrich Ilona Grzonka	klasa 0a, b	
6	Kto przyleci do karmnika?	Spotkanie z leśniczym – pogadanka na temat dokarmiania ptaków zimą.	listopad	Jolanta Oelrich Ilona Grzonka	klasa 0a, b	
7	Jak powstaje film animowany?	Zabawa badawcza, rozumienie pojęć: rysownik, grafik.	grudzień	Jolanta Oelrich Ilona Grzonka	klasa 0a, b	
8	Skąd się biorą ubrania?	Spotkanie z krawcową – obserwowanie pracy krawcowej.	grudzień	Jolanta Oelrich Ilona Grzonka	klasa 0a, b	
9	Udział w sesji zdjęciowej.	Obserwowanie pracy fotografa.	styczeń	Jolanta Oelrich Ilona Grzonka	klasa 0a, b	
10	W teatrze.	Poznanie pojęć: spektakl, aktor, scena, kurtyna, widownia.	luty	Jolanta Oelrich Ilona Grzonka	klasa 0a, b	
11	Z wizytą u fryzjera.	Wycieczka do zakładu fryzjerskiego – obserwowanie pracy fryzjerki.	luty	Jolanta Oelrich Ilona Grzonka	klasa 0a, b	
12	Wizyta w kwiaciarni.	Wycieczka do kwiaciarni, pogadanka z kwiaciarką i obserwacja jej pracy.	marzec	Jolanta Oelrich Ilona Grzonka	klasa 0a, b	
13	Pracowity dzień rolnika.	Film o pracy rolnika. Jakie maszyny rolnicze wykorzystywane są do pracy w polu.	marzec	Jolanta Oelrich Ilona Grzonka	klasa 0a, b	
14	Święto strażaka.	Wycieczka do remizy strażackiej. Złożenie życzeń strażakom z okazji ich święta.	kwiecień	Jolanta Oelrich Ilona Grzonka	klasa 0a, b	
15	U weterynarza.	Pogadanka na temat pracy weterynarza.	maj	Jolanta Oelrich Ilona Grzonka	klasa 0a, b	
16	W bibliotece.	Wyjście do biblioteki, poznane prace bibliotekarki szkolnej.	maj	Jolanta Oelrich Ilona Grzonka	klasa 0a, b	

17	Bezpieczne wakacje.	Spotkanie z ratownikiem medycznym – rozmowa na temat bezpieczeństwa w czasie wakacji.	maj/czerwiec	Jolanta Oelrich Ilona Grzonka	klasa 0a, b	
----	---------------------	---	--------------	----------------------------------	-------------	--

Klasa 1

<i>Lp.</i>	<i>Tematyka/działania</i>	<i>Metody i formy</i>	<i>Termin realizacji</i>	<i>Osoby odpowiedzialne</i>	<i>Oddział</i>	<i>Monitoring</i>
1	Kto pracuje w mojej szkole?	Pogadanka	wrzesień	Ewa Konopka Karolina Wons	klasa 1a, b	
2	U logopedy	pogadanka	październik	Ewa Konopka Karolina Wons	klasa 1a, b	
3	W zdrowym ciele zdrowy duch	pogadanka, metody aktywizujące	październik	Ewa Konopka Karolina Wons	klasa 1a, b	
4	Szkolna biblioteka	wizyta w bibliotece	październik	Ewa Konopka Karolina Wons	klasa 1a, b	
5	Kto pracuje w teatrze?	Pogadanka	listopad	Ewa Konopka Karolina Wons	klasa 1a, b	
6	Obserwujemy ptaki. Praca ornitologa	pogadanka, pokaz	styczeń	Ewa Konopka Karolina Wons	klasa 1a, b	
7	W księgarni	metody aktywizujące	luty	Ewa Konopka Karolina Wons	klasa 1a, b	
8	Chcę zostać astronautą	pogadanka, pokaz	marzec	Ewa Konopka Karolina Wons	klasa 1a, b	
9	U lekarza	pogadanka	kwiecień	Ewa Konopka Karolina Wons	klasa 1a, b	
10	Na wycieczce w lesie	wycieczka	maj	Ewa Konopka Karolina Wons	klasa 1a, b	
11	Niesamowite budowle	pogadanka, pokaz	maj	Ewa Konopka Karolina Wons	klasa 1a, b	
12	Jedziemy na wakacje	pogadanka	czerwiec	Ewa Konopka Karolina Wons	klasa 1a, b	

Klasa 2

Lp.	Tematyka/działania	Metody i formy	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne	Oddział	Monitoring
1	Nad morzem. - Rozumienie znaczenia pracy w życiu człowieka. – Rozumienie, że pieniądze otrzymuje się za pracę. – Podawanie nazw zawodów.	- pogadanka - prezentacja multimedialna	wrzesień	Jolanta Bobińska Julita Majkowska	klasa II a, b	
2	Przedmioty z odzysku. Ekolog. - Rozumienie znaczenia selekcji odpadów i pozyskiwania surowców wtórnych. - Rozumienie słowa – ekolog.	- rozmowa kierowana - praca techniczna	wrzesień	Jolanta Bobińska Julita Majkowska	klasa II a, b	
3	Czy wiesz, co jesz? Praca dietetyka.	- pogadanka - praca w grupie – jadłospis	październik	Jolanta Bobińska Julita Majkowska	klasa II a, b	
4	Jesienna prognoza pogody. – Podawanie nazw przyrządów potrzebnych do badania pogody. Prezenter pogody, synoptyk	- obserwacja - praca techniczna – kalendarz pogody - prezentacja multimedialna	październik	Jolanta Bobińska Julita Majkowska	klasa II a, b	
5	Zdrowym być. - Promowanie zdrowego trybu życia. – Świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia.	- grupowe wykonanie plakatu promującego zdrowy tryb życia.	listopad	Jolanta Bobińska Julita Majkowska	klasa II a, b	
6	Moje ciało. - Przedstawianie charakterystyki i obowiązków ratownika pracującego na pływalni. - Dbłość o higienę.	- rozmowa kierowana	listopad	Jolanta Bobińska Julita Majkowska	klasa II a, b	
7	Wywiad z weterynarzem. – Przedstawianie charakterystyki zawodu weterynarza.	- wywiad - praca z encyklopedią, wyszukiwanie informacji	listopad	Jolanta Bobińska Julita Majkowska	klasa II a, b	

	- Przedstawianie charakterystyki zawodu ornitologa.					
8	O komiksie słów kilka. - Zawody związane z tworzeniem komiksów.	- prezentacja komiksów - tworzenie komiksu- praca w grupach	grudzień	Jolanta Bobińska Julita Majkowska	klasa II a, b	
9	Kim jest wolontariusz? - Organizacje i instytucje charytatywne, ich zadania i działalność (WOŚP, Caritas, akcja Pajacyk). - Praca wolontariusza.	- pogadanka - film	styczeń	Jolanta Bobińska Julita Majkowska	klasa II a, b	
10	Na stacji polarnej. –Antarktyda – kontynent położony najdalej na południe Ziemi. - Praca naukowca- polarnika	- prezentacja multimedialna - wyszukiwanie informacji w tekście	styczeń	Jolanta Bobińska Julita Majkowska	klasa II a, b	
11	Sporty zimowe. - Przedstawienie cech charakterystycznych dla danego zawodu – ratownik GOPR - Wyjaśnienie pojęcia ratownictwo górskie.	- rozmowa kierowana na podstawie tekstu	styczeń	Jolanta Bobińska Julita Majkowska	klasa II a, b	
12	Klasa małych ratowników. - Rozumienie istoty pracy służb mundurowych i medycznych.– Posługiwanie się numerami telefonów alarmowych.	- odgrywanie scenek dramowych	styczeń	Jolanta Bobińska Julita Majkowska	klasa II a, b	
13	Mistrzowie pantomimy - Konstruowanie zdań opisujących aktora pantomimy. - Praca nad przygotowaniem przedstawienia	- metody aktywizujące	luty	Jolanta Bobińska Julita Majkowska	klasa II a, b	
14	Kto jest kim na planie filmowym? –Przedstawienie cech charakterystycznych dla danego	- pogadanka na podstawie filmu i tekstu	luty	Jolanta Bobińska Julita Majkowska	klasa II a, b	

	zawodu – aktor, reżyser, scenograf, scenarzysta, charakteryzator.					
15	Skąd płynie prąd? –Przedstawienie cech charakterystycznych dla danego zawodu – elektryk.	- Poszukiwanie informacji w różnych dostępnych zasobach	marzec	Jolanta Bobińska Julita Majkowska	klasa II a, b	
16	Instrumenty - Poznawanie nazw zawodów związanych z muzyką i nazw czynności wykonywanych przez osoby pracujące w tych zawodach.	- dobieranie nazw zawodów z czynnościami	marzec	Jolanta Bobińska Julita Majkowska	klasa II a, b	
17	Wesoły koncert - Poznanie zawodu dyrygenta.	- rozmowa kierowana - zabawa „Dyrygent”	marzec	Jolanta Bobińska Julita Majkowska	klasa II a, b	
18	Skąd w domu biorą się pieniądze? - Uświadomienie sobie, że pieniądze otrzymuje się za pracę -Dostosowanie swoich oczekiwań do realiów ekonomicznych rodziny.	- rozmowa kierowana na podstawie tekstu i przysłów	kwiecień	Jolanta Bobińska Julita Majkowska	klasa II a, b	
19	Kto buduje dom? - Wskazywanie obowiązków różnych grup zawodowych. – Przedstawienie charakterystyki zajęć i zawodów.	- ćwiczenia dramowe - pogadanka na podstawie ilustracji i tekstu	kwiecień	Jolanta Bobińska Julita Majkowska	klasa II a, b	
20	Wielki architekt - Poznanie cech charakterystycznych zawodu architekta.	- rozmowa kierowana - projekt	kwiecień	Jolanta Bobińska Julita Majkowska	klasa II a, b	
21	Piramida żywienia - Spotkanie z pielęgniarką szkolną - Praca dietetyka	- wywiad	maj	Jolanta Bobińska Julita Majkowska	klasa II a, b	

Klasa 3

Lp.	Tematyka/działania	Metody i formy	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne	Oddział	Monitoring
1	Wyprawa w góry – praca bacy, speleologa	Pogadanka, praca z tekstem	wrzesień	Lucyna Zabrocka Bożena Kitowska	klasa III a, b	
2	Witamy na Podhalu- poznanie postaci polskiej himalaistki Wandy Rutkiewicz	Prezentacja multimedialna.	Wrzesień	Lucyna Zabrocka Bożena Kitowska	klasa III a, b	
3	Kamyk z górskiej wędrowki – jak pracuje geolog?	Poznanwanie minerałów za pomocą zmysłów	wrzesień	Lucyna Zabrocka Bożena Kitowska	klasa III a, b	
4	Jak urządzony jest las?- praca leśnika	Oglądanie filmu edukacyjnego	wrzesień	Lucyna Zabrocka Bożena Kitowska	klasa III a, b	
5	Kłusownictwo – praca strażnika leśnego	Praca z tekstem, pogadanka, ilustracje	wrzesień	Lucyna Zabrocka Bożena Kitowska	klasa III a, b	
6	Szkoła marzeń – praca nauczyciela	Praca z lekturą szkolną „Akademia pana Kleksa”	październik	Lucyna Zabrocka Bożena Kitowska	klasa III a, b	
7	Warzywa na naszych stołach – praca dietetyka	Praca w grupach – tworzenie piramid żywieniowych	październik	Lucyna Zabrocka Bożena Kitowska	klasa III a, b	
8	Prace polowe dawniej i dziś – praca rolnika	Praca z tekstem – lektura „Kajtkowe przygody”	październik	Lucyna Zabrocka Bożena Kitowska	klasa III a, b	
9	Spotkanie z pielęgniarką szkolną	Wywiad z pielęgniarką	listopad	Lucyna Zabrocka Bożena Kitowska	klasa III a, b	
10	Do czego potrzebny jest nam węgiel? – praca górnika	Film edukacyjny, pogadanka, praca z tekstem	grudzień	Lucyna Zabrocka Bożena Kitowska	klasa III a, b	
11	Podróż do wnętrza Ziemi – praca geologa	Komiks – H.J. Chmielewski „Tytus geologiem”	grudzień	Lucyna Zabrocka Bożena Kitowska	klasa III a, b	
12	Marzenia o lataniu – zawody związane z lotnictwem (konstruktor, pilot)	Rozmowa kierowana pytaniami, wykonanie samolotu – zabawki z papieru	Luty	Lucyna Zabrocka Bożena Kitowska	klasa III a, b	
13	Nasze oczy – co robi tyflopedaog?	Spotkanie z nauczycielem – tyflopedaog.	Marzec	Lucyna Zabrocka Bożena Kitowska	klasa III a, b	
14	Bawimy się słowami – wzorem poety układamy wiersze	Układanie rymowanek i krótkich wierszyków na zadane tematy	marzec	Lucyna Zabrocka Bożena Kitowska	klasa III a, b	
15	Nad jeziorami – praca ichtiologa	Prezentacja multimedialna, dośw. – „Jak działa detergent na powierzchni wody?”, praca plastyczna „Akwarium”	marzec	Lucyna Zabrocka Bożena Kitowska	klasa III a, b	

16	Wypalanie traw – praca strażaka	Wycieczka do remizy strażackiej	kwiecień	Lucyna Zabrocka Bożena Kitowska	klasa III a, b	
17	Wynalazki szkodliwe dla przyrody – praca ekologa	Redagowanie „Kodeksu Młodego Ekologa”	kwiecień	Lucyna Zabrocka Bożena Kitowska	klasa III a, b	
18	Wędrowki lądem – Lektura „O psie, który jeździł koleją”- praca kolejarza	Zabawa edukacyjna – „Pociągi”, praca techniczna – „Lokomotywa z wagonikami”	czerwiec	Lucyna Zabrocka Bożena Kitowska	klasa III a, b	

Religia

Lp.	Tematyka/działania	Metody i formy	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne	Oddział	Monitoring
1	Jesteśmy rodziną Jezusa.	Pokaz, pogadanka, ćwiczenia.	wrzesień	Beata Janik	klasa I a, b	
2	Przedstawiamy swoją rodzinę.	Pogadanka. opowiadania, rozmowa.	wrzesień	Beata Janik	klasa I a, b	
3	Święci nasi przyjaciele.	Śpiew, opowiadanie, rozmowa.	listopad	Beata Janik	klasa I a, b	
4	Józef odważny opiekun Jezusa.	Pogadanka, puzzle, praca z Pismem Świętym i podręcznikiem.	luty	Beata Janik	klasa II a, b	
5	Jezus uczy nas miłości bliźniego.	Rozmowa kierowana, piosenka, praca z podręcznikiem, ćwiczenia.	czerwiec	Beata Janik	klasa II a, b	
6	Jezus wzywa nas do pomocy.	Pogadanka, praca plastyczna, praca z podręcznikiem.	czerwiec	Beata Janik	klasa II a, b	
7	Poznajemy przyjaciół Jezusa.	Opowiadanie, prezentacja, pogadanka	październik	Katarzyna Formella	klasa III a, b	
	Mała droga do świętości.	Zabawa z piłką, opowiadanie, ćwiczenia, pogadanka	październik	Katarzyna Formella	klasa III a, b	

Język angielski

<i>Lp.</i>	<i>Tematyka/działania</i>	<i>Metody i formy</i>	<i>Termin realizacji</i>	<i>Osoby odpowiedzialne</i>	<i>Oddział</i>	<i>Monitoring</i>
1	The school concert. Słuchamy historyjki i ją oceniamy, rozpoznajemy i nazywamy liczby 1-10.	Przybliżenie zawodów związanych ze szkołą i muzyką na podstawie historyjki obrazkowej.	Wrzesień	L. Jabłonecka K. Wons	klasa I a, b	
2	The school concert. Słuchamy historyjki, rozpoznajemy i nazywamy przybory szkolne i śpiewamy piosenkę. Ćwiczymy wymowę głoski /r/.	Przybliżenie zawodów związanych ze szkołą i muzyką na podstawie historyjki obrazkowej.	Wrzesień	L. Jabłonecka K. Wons	klasa I a, b	
3	Mr. Beetle New clothes. Słuchamy historyjki i ją oceniamy, rozpoznajemy i nazywamy liczby 1-20, opisujemy swoje ubrania.	Przybliżenie zawodów związanych ze szkołą i krawiectwem na podstawie historyjki obrazkowej.	Wrzesień	Monika Gornowicz Lucyna Jabłonecka	klasa II a, b	
4	Mr. Beetle New clothes. Słuchamy historyjki, rozpoznajemy i nazywamy ubrania, śpiewamy piosenkę. Ćwiczymy wymowę głoski /j/.	Przybliżenie zawodów związanych ze szkołą i krawiectwem na podstawie historyjki obrazkowej.	Wrzesień	Monika Gornowicz Lucyna Jabłonecka	klasa II a, b	
5	Projekt Emily – Famous sports people. Zawody związane ze sportem.	Charakterystyka zawodów związanych ze sportem na podstawie wybranych sławnych sportowców.	II semestr	Monika Gornowicz Lucyna Jabłonecka	klasa III a, b	

Świetlica I – III

<i>Lp.</i>	<i>Tematyka/działania</i>	<i>Metody i formy</i>	<i>Termin realizacji</i>	<i>Osoby odpowiedzialne</i>	<i>Oddział</i>	<i>Monitoring</i>
1	Praca policjanta	burza mózgów, pokaz multimedialny, pogadanka	11 - 15 wrzesień	Beata Bruska	I-III	
2	Sławni Polacy – Józef Piłsudski		06 – 10 październik	Beata Bruska	I-III	
3	Zawody naszych babć i dziadków	pogadanka, praca tematyczna	15 – 19 styczeń	Beata Bruska	I-III	

4	Ogrodnik - na czym polega praca ogrodnika?	pogadanka, pokaz roślin i ogrodów	18 – 22 marzec	Beata Bruska	I-III	
---	--	-----------------------------------	----------------	--------------	-------	--

Oddziały IV –VIII Zespół Szkół w Rytlu rok szkolny 2023/2024

1.	Temat: Iggy the inventor: Episode 1 – My dad is an inventor! Historyjka obrazkowa. (zawód inżynier, wynalazca)	Przybliżenie zawodu inżyniera, wynalazcy na podstawie nowego słownictwa. Używanie struktur gramatycznych potrzebnych do mówienia o zawodach w języku angielskim.	wrzesień	L. Jabłonecka	IV a IV b	
2.	Sporty Sue: Episode 1 – I want to be a famous athlete! Historyjka obrazkowa. (zawód sportowiec, lekkoatleta)	Doskonalenie umiejętności mówienia o czynnościach związanych z zawodami w języku angielskim	wrzesień	L. Jabłonecka M. Gornowicz	Va, b	
3.	Jobs for everyone Zawody i związane z nimi czynności	Słownictwo, mówienie i pisanie : Zawody i związane z nimi czynności	wrzesień	L. Jabłonecka	VI b VIa	
4.	Are you a film fan? Let’s find out! Zawody związane z filmem; Rodzaje filmów.	Doskonalenie umiejętności mówienia o czynnościach związanych z zawodami w języku angielskim.	Wrzesień	L. Jabłonecka M. Gornowicz	VII a VII b	
5.	Jak powstaje film. Opisanie procesu pracy nad filmem. (zawody związane z filmem)	Doskonalenie umiejętności mówienia o czynnościach związanych z zawodami w języku angielskim.	wrzesień	M. Gornowicz L. Jabłonecka	VII a VII b	

6.	Skills I can sing, but I can't Whistler. Przedstawianie swoich dobrych i słabych stron (umiejętności).	Doskonalenie umiejętności mówienia o czynnościach związanych z zawodami w języku angielskim.	Syczeń/luty	L. Jabłonecka	IV a,b	
7.	At a shop – dialog w sklepie	Doskonalenie umiejętności mówienia o czynnościach związanych z zawodami w języku angielskim.	listopad	L. Jabłonecka	IV a,b	
8.	Działania pisemne - dodawanie i odejmowanie	Doskonalenie umiejętności mówienia o czynnościach związanych z zawodem sprzedawcy	Wrzesień- grudzień	J. Jażdżewski	IV	
9.	Zawody, które nas interesują	Doskonalenie umiejętności mówienia o czynnościach związanych z zawodami	październik	J. Jażdżewski M. Gornowicz	VII b VIIa	
10.	Ekologia w domu i na świecie	Doskonalenie umiejętności mówienia o czynnościach związanych z zawodem ekologa	styczeń	J. Jażdżewski M. Gornowicz M. Majer	VII b VII a VIII a	
11.	Klasowy turniej tenisa stołowego	Doskonalenie umiejętności mówienia o czynnościach związanych z zawodem sędziego, organizatora imprez sportowych	luty	J. Jażdżewski	VIII a	
12.	Pamiętamy o tych, którzy odeszli	Pogadanka, rozmowa	październik/listopad	M. Majer	IV a. b VIII a	

13.	Dziedzinec Piłata – przed sądem	Opowiadanie, pogadanka drama	marzec	K. Formella	IV a, b	
14.	Po krainie ziemi- apostolska misja	Pogadanka, ,opowiadanie, wywiad	czerwiec	K. Formella	IV a, b	
15.	Moje zainteresowania – co lubię i kim chcę zostać	Rozmowa, prezentacja, wywiad	październik czerwiec	K. Formella	VIII a	
16.	Niepotrzebna i przygarnięta miłość	Pogadanka, dyskusja	październik	K. Formella	VIII a	
17.	Wszystkich Świętych – zwyczajni niezwyčajni	Rozmowa, prezentacja, praca w grupach	listopad	K. Formella M. Majer	VIII a	
18.	To moje życie- sam o sobie decyduję	Pogadanka, prezentacja multimedialna, rozmowa kierowana.	kwiecień	K. Formella	Va ,b	
19.	Chcę pomagać innym	Wykład z prezentacją multimedialną, rozmowa kierowana	maj	K. Formella	Va,b	
20.	Zwycięstwo, czy porażka czyli jak spożytkować młodzieńczą energię?	Mini wykład, film, pogadanka	listopad	K. Formella	Va VIa	

21.	Co się w życiu liczy? Plany małe i duże.	Pogadanka, ćwiczenia, dyskusja	Styczeń	K. Formella	Va VI a	
22.	Poznajemy zawody związane z pracą w teatrze.	Elementy wykładu, pogadanka, praca w grupach	Maj	A. Konopka	VI a, b	
23.	Poznajemy zawody związane ze środowiskiem filmowym.	Elementy wykładu, pogadanka, praca w grupach	Maj	A. Konopka	VI a, b	
24.	Porozmawiajmy o naszych pasjach – w czym jestem dobry?	Pogadanka, autoprezentacja	Styczeń	A. Konopka	VI a, b	
25.	Polska laureatka Nagrody Nobla.	Prezentacja, notatki w zeszycie	Maj	A. Konopka	VI a, b	
26.	Jak opisać siebie?	Pogadanka, ćwiczenia, notatka	II semestr	R. Niesiołowska	IV a,b	
27.	Jak poprawnie zapisać adres?	Pogadanka, ćwiczenia, notatka	I semestr	R. Niesiołowska	IV a,b	
28.	Średniowieczni mieszcianie i chłopci	Prezentacja. pogadanka	II semestr	J. Brzezinska	Va	
29.	Where do you work? Miejsca pracy	Miejsca pracy i czynności w miejscu pracy.	wrzesień	L. Jabłonecka	VI a, b	
30.	Na planie filmowym, teatralnym	Pogadanka, czytanie ze zrozumieniem	II semestr	R. Niesiołowska	IV a,b	
31.	Dbamy o swoje dane.	pogadanka	Cały rok	A. Konopka	VI a, b	
32.	Jezus pomaga mi dostrzegać potrzebujących	Pogadanka	Październik/ listopad	B. Janik	IV a,b	
33.	Z Jezusem dbam o świat, w którym żyję	Pogadanka	listopad	B. Janik	IV a,b	
34.	Umiejętności interpersonalne pomagają w życiu.	Kształtowanie świadomości roli pracy w życiu człowieka	wrzesień	R. Niesiołowska	VIIIa	
35.	Odważnie wstawiam się za innymi	pogadanka	kwiecień	B. Janik	IV a,b	
37.	Jak poznajemy przeszłość?	Pogadanka, ćwiczenia	wrzesień	K. Dalke	IV a, b	

	Historyk, archeolog, muzealnik, archiwista					
38.	Bezpieczeństwo przede wszystkim	metody aktywizujące	wrzesień	Janusz Kitowski M. Majer	IV a, b VIII a	
39.	Rowerowy elementarz	metody aktywizujące	Listopad	Janusz Kitowski	IV a, b	
40.	Dom bez tajemnic	pogadanka	wrzesień	Janusz Kitowski	VI a, VI b	
41.	Rodzaje obwodów elektrycznych i ich elementy	pogadanka, wykład	październik	Janusz Kitowski A. Kroplewska	VI a, b VIII a	
42.	Zdrowie na talerzu	pogadanka	czerwiec	Janusz Kitowski M. Majer	VI a, VI b IVa, b	
43.	Uczeń poznaje zasady bezpiecznego udziału w zajęciach w-f (sanitariusz, opiekun, nauczyciel w-f)	Problemowa, programowego uczenia się w zespole	wrzesień	Z. Gierszewska M. Formella	IVa, IV b dz. Va,b	
44.	Biologia jako nauka. Zawód biologa i temu pokrewne.	Pogadanka, prezentacja filmu.	wrzesień	Marzena Majer	V a, b	
45.	Wirusy i bakterie. Zawód mikrobiologa.	Pogadanka, Dyskusja,	październik/ listopad	Marzena Majer	V a, b	
46.	Wycieczka do Leśnictwa Rytel. Poznanie zawodu leśnika oraz pracownika leśnego.	Rozmowa, projekcja multimedialna	maj/ czerwiec	Marzena Majer	V a, b VII a VIII a	
47.	Rośliny nagonasienne i okrytonasienne Przedstawienie zawodu ogrodnika oraz botanika.	pogadanka	czerwiec	Marzena Majer	V a, b VIIa	
48.	Gry i zabawy ruchowe wg inwencji uczniów.	Zadaniowa, indywidualna	kwiecień maj	Z. Gierszewska	V a,b VIa, b VIIa,b	
49.	Organizujemy klasowy turniej tenisa stołowego. (trener, sędzia, tenisista).	Zadaniowa, indywidualna	Grudzień Styczeń	Z. Gierszewska J. Jazdzewski M. Formella	VI a, b VII a,b VIIIa,b gr.dz. VIII a	

50.	Krajobraz miejsko-przemysłowy Wyżyny Śląskiej	praca w grupie, pogadanka	Marzec	Katarzyna Dalke	Va,b	
51.	Krajobraz rolniczy Wyżyny Lubelskiej	pozyskiwanie informacji, praca w grupie	Marzec	Katarzyna Dalke	Va,b	
52.	Przemysł i usługi we Francji	film, pogadanka	Marzec	K. Dalke	VI a,b	
53.	Zmiany w przemyśle w Niemczech Restrukturyzacja przemysłu	praca z mapą	kwiecień	K. Dalke	VI a,b	
54.	Średniowieczni mieszczanie i chłopi.	prezentacja , pogadanka	Marzec	K. Dalke J. Brzezinska	Va,b	
55.	Gospodarka w dawnej Polsce.	praca w grupie, pogadanka	Marzec	K. Dalke J. Brzezinska	VI a,b	
56.	Wybór pracy - ćwiczenia leksykalne. Rozumienie ze słuchu.	Jak dobrze wybrać pracę.	kwiecień	M. Gornowicz L. Jabłonecka	VIIIa	
57.	Interview story - praca z tekstem typu wpis na forum. -Czytanie ze zrozumieniem.	Rozmowa o pracę – słownictwo, mówienie.	kwiecień	M. Gornowicz L. Jabłonecka	VIII a	
58.	Jobs - wprowadzenie słownictwa z tematyki pracy. Rozumienie ze słuchu.	Słownictwo, mówienie i pisanie : Zawody i związane z nimi czynności	kwiecień	M. Gornowicz L. Jabłonecka	VIII a	
59.	Save the Sea: Episode 1 – They're with the dolphins! Historyjka obrazkowa	Przybliżenie zagadnień związanych z pracą dla organizacji ekologicznych.	wrzesień	L. Jabłonecka	VI a,b	
60.	Redagujemy życiorys i CV. Jak napisać list motywacyjny?	CV, życiorys, list motywacyjny	Semesrt I	R. Niesiołowska	VIIIa	
61.	Czytamy plan miasta i mapę turystyczną. (przewodnik turystyczny)	Praca w grupach, pogadanka	październik	M.Majer	IVa,b	
62.	Obserwacja i pomiar składników pogody. (meteorolog)	Obserwacja, pomiar	Listopad	M.Majer	IVa,b	

63.	Obserwujemy rośliny i zwierzęta. (biolog)	Obserwacja, praca z atlasem, prezentacja, film	Grudzień	M.Majer	IVa,b	
64.	Poznajemy składniki pokarmowe. (dietetyk)	Pogadanka, prezentacja	Styczeń	M.Majer	IVa,b	
65.	Na czym polega zdrowy styl życia. (trener personalny)	Pogadanka, praca w grupach	Luty	M.Majer	IVa,b	
66.	Niebezpieczeństwa i pierwsza pomoc w domu. (ratownik medyczny)	Prezentacja, sytuacja problemowa, praca w grupach	Marzec	M.Majer	IVa ,b	
67.	Poznajemy warstwową budowę lasu i panujące w nim warunki. (leśnik)	Zajęcia terenowe	kwiecień	M. Majer	VI, VIIIa IV a,b	
68.	Na polu uprawnym. (rolnik)	Pogadanka, prezentacja, doświadczenia własne	maj /czerwiec	M. Majer	IVa,b	
69.	Badamy przewodnictwo elektryczne ciał. (elektryk)	Prezentacja, schematy, doświadczenie	wrzesień	A. Kroplewska	VIII a	
70.	Jak działa soczewka? (okulista)	Prezentacja, doświadczenie, wykład	Marzec czerwiec	M. Majer A. Kroplewska	VIIa, b VIII a	
71.	Co to jest dźwięk i jak się rozchodzi?	Prezentacja, wykład, doświadczenie	wrzesień	A. Kroplewska	VIII a	
72.	W świecie ptaków. (ornitolog)	Atlas, płyta z głosami ptaków	Luty	M. Majer	VIa,b	
73.	Odwracalne i nieodwracalne przemiany substancji. (chemik)	Wykład, doświadczenie, obserwacja	kwiecień	M. Gwizdałą	VIIa, b	
74.	Działania pisemne na ułamkach dziesiętnych.(sprzedawca)	Zadania praktyczne, pogadanka	Styczeń	A. Kroplewska L. Werachowska J. Jazdzewski	VIa, b IV a,b	
75.	Szacowanie wyników działań.	Zadania praktyczne	styczeń/luty	A. Wiecka	Vb	
76.	Działania pisemne – dodawanie i odejmowanie. (sprzedawca)	Zadania praktyczne, rozmowa kierowana	Styczeń	J. Jazdzewski A. Wiecka L. Werachowska	Vb IV a,b	
77.	Skala na planach i mapach. (geograf)	Zadania praktyczne, pogadanka	październik	A. Kroplewska	VIa,b	

78.	Odczytywanie informacji z tabel, diagramów i wykresów.	Zadania praktyczne, pogadanka	Listopad	A. Kroplewska	Vla,b	
79.	Prędkość, droga, czas. (kierowca)	Zadania praktyczne, pogadanka	wrzesień listopad/ grudzień	A. Kroplewska J. Jażdżewski	VIIa,b VI a,b	
80.	Dodawanie i odejmowanie ułamków dziesiętnych. (sprzedawca)	Zadania praktyczne	Grudzień	A. Wiecka J. Jażdżewski L. Werachowska	Va,b IV a, b	
81.	Procenty a ułamki.(bankowiec)	Zadania praktyczne, pogadanka	Luty	J. Jażdżewski	Vla,b	
82.	Obliczenia procentowe.	Zadania praktyczne, pogadanka	październik	L. Werachowska J. Jażdżewski	VIIa, b	
83.	Obniżki i podwyżki.	Zadania praktyczne, pogadanka	Luty	A. Kroplewska	Vla,b	
84.	Pola wielokątów. (wykończenie wnętrz)	Zadania praktyczne, pogadanka	kwiecień	J. Jażdżewski L. Werachowska	VII a, b	
85.	Pole i objętość prostopadłościanów i sześcianów. (budownictwo)	Zadania praktyczne, pogadanka	czerwiec	J. Jażdżewski L. Werachowska	VIIa,b	
86.	Ostrosłupy.	Zadania praktyczne, pogadanka	Czerwiec	A. Kroplewska	VI a,b	
87.	Punkty w układzie współrzędnych. (logistyka)	Rozmowa kierowana	Marzec	A. Kroplewska	VI a , b	
88.	W kuchni muzycznej	Śpiew, pogadanka	Listopad	K. Bucholc	Va,b	
89.	W tanecznym rytmie.	Film, pogadanka	marzec	K. Bucholc	VIIa	
90.	Opera za kulisami	Film, pogadanka	kwiecień	K. Bucholc	VIIa	
91.	Zawód kompozytor.	Śpiew, słuchanie muzyki	Listopad	K. Bucholc	VI	

92.	Zostań jesiennym kompozytorem.	Śpiew, słuchanie muzyki	Listopad	K. Bucholc	IVa,b	
93.	Jak pracuje artysta?	Film, pogadanka	wrzesień	K. Bucholc	V	
94.	Sztuka od kuchni – w pracowni artysty.	Film, pogadanka, pokaz ćwiczenia plastyczne	Styczeń	L. Zabrocka	VIa,b	
95.	Oglądamy wystawę- galerie, muzea, przewodnik, wystawy, katalog	Film, pogadanka, pokaz ćwiczenia plastyczne	Styczeń	L. Zabrocka	VIa,b	
96.	Kształtowanie poczucia więzi i dyscypliny w pracy zespołowej.	Śpiew, udział w apelach i konkursach	Cały rok szkolny	K. Bucholc	IV-VIII	
97.	Rozwijanie zainteresowań muzycznych poprzez śpiew.	Śpiew, udział w apelach i konkursach	Cały rok szkolny	K. Bucholc	Dla chętnych uczniów kl. IV-VIII	
98.	I don't have to work! Opisywanie obowiązków	Opisywanie obowiązków związanych z wykonywaniem różnych zawodów.	wrzesień	L. Jabłonecka	VI a,b	
99.	Godne życie do końca - hospicjum	Praca w grupach, redagowanie przypowieści	maj	K. Formella	Va,b	
100.	Jak przygotować się do dorosłości	Praca w grupie, wykład, analiza tekstów	maj	K. Formella	VIa	
101.	Korzystna inwestycja – przypowieść o talentach.	Świadectwa, prezentacja, planowanie	październik	K. Formella	V II a, b	
102.	Dlaczego nie wszystko da się przegłosować. Normy moralne	Piramida wartości, wykład, pogadanka	grudzień	K. Formella	VII a,b	
103.	PN – gra szkolna, turniej szkolny (trener, sędzia, animator sportu, piłkarz).	Programowego usprawniania się, w zespołach klasowych	luty, marzec	M. Formella	IVa,b VIa,b	
104.	Zbiórki charytatywne.	Spotkania, przygotowanie promocji, zapis protokołów i kroniki	grudzień kwiecień	Joanna Brzezinska Katarzyna Formella Beata Janik	IV-VI	

105.	Praca wolontariusza/lekarza.	Pogadanka, wykład, prezentacja	grudzień kwiecień	L. Werachowska Katarzyna Formella Beata Janik	IV-VI	
106.	Na czym polega praca bibliotekarza	Spotkanie z bibliotekarzem	Maj	A. Klaman	IV - VI	
107.	Czym zajmuje się dekorator wnetrz?	Rozmowa kierowana, prace plastyczne, (indywidualna, zbiorowa, grupowa)	kwiecień	B. Bruska	IV - VI	
108.	Argumenty i kontrargumenty, czyli o sztuce uzasadniania.	Poznanie pojęć: argument, kontrargument, teza, hipoteza. Gromadzenie argumentów popierających określoną tezę.	cały rok	R. Niesiołowska J. Brzezinska	VIIa,b VIIIa	
109.	Co oni robią wspólnie w czasie wolnym?	Ćwiczenia, gry sceniczne, pantomina, odtwarzanie ról; Indywidualna, zespołowa	październik	M. Gornowicz	VIIa ,b	
110.	Gdzie pan pracuje?	Ćwiczenia w mówieniu i słuchaniu, ćw. dialogowe, pogadanka: Indywidualna, praca w parach	październik	M. Gornowicz	VIIa, b	
111	Struktura zatrudnieni i bezrobocie.	Czytanie map, wykresów, analiza danych.	Marzec	Katarzyna Dalke	VIIa,b	
112.	Rozwój dużych miast a zmiany w strefach podmiejskich.	Czytanie map, analiza danych.	kwiecień	Katarzyna Dalke	VIIa,b	
113.	Mój region.	Czytanie map, analiza danych, wywiad, pogadanka.	czerwiec	Katarzyna Dalke	VIIa,b	
114.	Rewolucja przemysłowa	prezentacja, zmiany zachodzące w życiu ludzi	wrzesień	K. Dalke	VIIa,b	

		w okresie rewolucji przemysłowej, praca w grupie				
115.	Jobs for everyone Zawody i związane z nimi czynności	Słownictwo, mówienie i pisanie : Zawody i związane z nimi czynności	wrzesień	L. Jabłonecka	VI a,b	
116.	Problemy gospodarcze i narodowościowe	pozyskiwanie informacji, praca w grupie	kwiecień	K. Dalke	VIIa,b	
117.	Biologia jako nauka. Zawód biologa i temu pokrewne.	Pogadanka, prezentacja filmu.	wrzesień	Marzena Majer	VIIa,b Va,b	
118.	Higiena i choroby skóry. Przedstawienie zawodu dermatologa.	Pogadanka, Dyskusja,	październik	Marzena Majer	VIIa,b	
119.	Higiena i choroby układu ruchu. Przedstawienie zawodu sportowca, masażysty oraz fizjoterapeuty.	Rozmowa, projekcja multimedialna	październik	Marzena Majer	VIIa,b	
121.	Pokarm- budulec i źródło energii. Przedstawienie zawodu dietetyka, kucharza oraz cukiernika.	pogadanka	Listopad	Marzena Majer	VIIa,b	
122.	Budowa i działanie serca. Przedstawienie zawodu kardiologa.	Wykład i pogadanka	Grudzień	Marzena Majer	VIIa,b	
123.	Rozwój człowieka od poczęcia do narodzin. Przedstawienie zawodu ginekologa.	Prezentacja lub film, pogadanka	Kwiecień, maj	Marzena Majer	VIIa,b	
124.	Kształtowanie poczucia więzi i dyscypliny w pracy zespołowej.	Śpiew, udział w apelach i konkursach	październik listopad	K. Bucholc	VIIa	
125.	Rozwijanie zainteresowań poprzez śpiew.	Śpiew, udział w apelach i konkursach	październik listopad	K. Bucholc	VIIa	
126.	Muzyka sił Ci doda.	Śpiew, słuchanie muzyki, pogadanka, dyskusja	Grudzień	K. Bucholc	VIIa	

127.	Jak wykorzystuje muzykę medycyna i marketing.	Śpiew, słuchanie muzyki, pogadanka, dyskusja	Grudzień	K. Bucholc	VIIa	
128.	Zjawisko fizyczne a reakcja chemiczna. (chemik)	Wykład, doświadczenie, obserwacja	wrzesień	Magdalena Gwizdała	VII a,b	
129.	Zanieczyszczenia powietrza. (ekolog)	Pogadanka, prezentacja,	Listopad	Magdalena Gwizdała	VII a,b	
130.	Prawo stałości składu związku chemicznego. (chemik)	Pogadanka, doświadczenie, obserwacja	Styczeń	Magdalena Gwizdała	VII a,b	
131.	Obniżki i podwyżki. (sprzedawca, analityk cen)	Ćwiczeń, praktycznego działania: zbiorowa, indywidualna	październik	L. Werachowska	VIIa	
132.	Odczytywanie danych statystycznych. (statystyk, analityk rynku)	Ćwiczeń, praktycznego działania: zbiorowa, indywidualna	maj/czerwiec	L. Werachowska	VIIa	
133.	Zbieranie i opracowywanie danych statystycznych. (programista, statystyk)	Ćwiczeń, praktycznego działania: zbiorowa, indywidualna	maj/czerwiec	L. Werachowska	VIIa	
134.	Twoje plany dotyczące dalszego kształcenia i wyboru zawodu.	Pogadanka, prezentacja własna-słowna; Indywidualne, zbiorowe	Październik/ listopad	L. Werachowska	VII a	
135.	Organizujemy klasowy turniej tenisa stołowego. (trener, sędzia, tenisista).	Zadaniowa, indywidualna	grudzień/ styczeń	J. Jażdżewski	VIII a	
136.	Projektujemy szkolny festyn rekreacyjno-sportowy z okazji Dnia Dziecka	Zadaniowa, indywidualnie i w zespołach	czerwiec	M. Formella	VIII	
137.	PN – gra szkolna, turniej szkolny (trener, sędzia, animator sportu, piłkarz).	Programowego usprawniania się, w zespołach klasowych	luty, marzec	M. Formella	VIII	
138.	Komunikacja i autoprezentacja.	pogadanka, praca w grupach	październik	J. Brzezinska	VIIIa	
139.	Życie rodzinne.	pogadanka, praca w grupach	październik	J. Brzezinska	VIIIa	

140.	Edukacja i praca.	pogadanka, praca w grupach	październik	J. Brzezinska	VIIIa	
141	Ekonomia na co dzień.	pogadanka, praca w grupach	październik	J. Brzezinska	VIIIa	
142.	Naród i ojczyzna.	pogadanka, praca w grupach	Listopad	J. Brzezinska	VIIIa	
143.	Obywatelstwo i narodowość.	pogadanka, praca w grupach	Listopad	J. Brzezinska	VIIIa	
144.	Postawa patriotyczna.	pogadanka, praca w grupach	Listopad	J. Brzezinska	VIIIa	
145.	Mniejszości i migranci.	pogadanka, praca w grupach	Listopad	J. Brzezinska	VIIIa	
146.	Tolerancja i przejawy ksenofobii.	pogadanka, praca w grupach	Listopad	J. Brzezinska	VIIIa	
147.	Czym jest samorząd?	pogadanka, praca w grupach	Grudzień	J. Brzezinska	VIIIa	
148.	Samorząd gminny.	pogadanka, praca w grupach	Grudzień	J. Brzezinska	VIIIa	
149.	Powiat i województwo.	pogadanka, praca w grupach	Grudzień	J. Brzezinska	VIIIa	
150.	Obywatele a organy samorządu.	pogadanka, praca w grupach	Grudzień	J. Brzezinska	VIIIa	
151.	Państwo i demokracja.	pogadanka, praca w grupach	Styczeń	J. Brzezinska	VIIIa	
152.	Polska państwem demokratycznym.	pogadanka, praca w grupach	Styczeń	J. Brzezinska	VIIIa	
153.	Sejm i senat.	pogadanka, praca w grupach	Styczeń	J. Brzezinska	VIIIa	

154.	Prezydent i Rada Ministrów.	pogadanka, praca w grupach	Styczeń	J. Brzezinska	VIIIa	
155.	Sądy i trybunały.	pogadanka, praca w grupach	Luty	J. Brzezinska	VIIIa	
156.	Organizacje obywatelskie.	pogadanka, praca w grupach	Luty	J. Brzezinska	VIIIa	
167.	Media i opinia publiczna.	pogadanka, praca w grupach	Luty	J. Brzezinska	VIIIa	
158.	Organizacje międzynarodowe.	pogadanka, praca w grupach	Marzec	J. Brzezinska	VIIIa	
159.	Unia Europejska.	pogadanka, praca w grupach	Marzec	J. Brzezinska	VIIIa	
160.	Polska w Unii Europejskiej.	pogadanka, praca w grupach	Marzec	J. Brzezinska	VIIIa	
161.	Problemy współczesnego świata.	pogadanka, praca w grupach	kwiecień	J. Brzezinska	VIIIa	
162.	Konflikty zbrojne na świecie.	pogadanka, praca w grupach	kwiecień	J. Brzezinska	VIIIa	
163.	Prawa człowieka.	pogadanka, praca w grupach	kwiecień	J. Brzezinska	VIIIa	
164.	Katalog praw człowieka.	pogadanka, praca w grupach	kwiecień	J. Brzezinska	VIII a	
165.	Ochrona praw człowieka.	pogadanka, praca w grupach	Maj	J. Brzezinska	VIIIa	
166.	Bezpieczeństwo nieletnich.	pogadanka, praca w grupach	Maj	J. Brzezinska	VIIIa	

167.	Służby ochrony prawa.	pogadanka, praca w grupach	Maj	J. Brzezinska	VIIIa	
168.	„Solidarność”.	pogadanka, projekt	kwiecień	Katarzyna Dalke	VIIIa	
169.	Integracja europejska.	pogadanka, praca w grupach	Maj	Katarzyna Dalke	VIII a	
170.	Dzisiejszy świat.	pogadanka, praca w grupach	czerwiec	Katarzyna Dalke	VIIIa	
171.	Czym jest genetyka? Zawód genetyk i mikrobiolog.	Pogadanka, wykład	wrzesień	Marzena Majer	VIIIa	
172.	Dziedziczenie grup krwi. Przedstawienie zawodu higienistki, lekarza oraz pielęgniarki.	Pogadanka, Dyskusja,	październik	Marzena Majer	VIIIa	
173.	Organizm a środowisko. Przedstawienie zawodu ekologa.	Rozmowa, projekcja multimedialna	Marzec	Marzena Majer	VIIIa	
174.	Sposoby ochrony przyrody. Zawód ekolog oraz pracownik zajmujący się ochroną środowiska.	Wykład, prezentacja	Maj,czerwiec	Marzena Majer	VIIIa	
175.	Za kogo przebiera się Jezus? Ludzie, których spotykam	Film, dyskusja, rozmowa kierowana	październik	K. Formella	VIII a	
176.	Moje obowiązki, które rozwijają	Film, pogadanka, okienko informacyjne	czerwiec	K. Formelle	VIII a	
177.	Moje zainteresowania- co lubię, kim chcę zostać	Pogadanka, film, dyskusja, praca z podręcznikiem	czerwiec	K. Formella	VIIIa	
178.	Napięcie elektryczne. Natężenie prądu elektrycznego. Prawo Ohma	Uczniowie mają okazję ocenić swoje predyspozycje w kontekście wyboru przyszłego zawodu	listopad	A. Kroplewska	VIIIa	

179.	Dźwięk	Wykorzystywanie infradźwięków, dźwięków i ultradźwięków	styczeń/luty	A. Kroplewska	VIIIa	
180.	Optyka	Uczniowie mają okazję ocenić swoje predyspozycje w kontekście wyboru przyszłego zawodu	marzec/ kwiecień	A. Kroplewska	VIIIa	
181.	Gdzie oni pracują?	Ćwiczenia, pogadanka, diagramy i inne metody aktywizujące np. gry sceniczne; Indywidualna, praca w grupach	Marzec	M. Gornowicz	VIIIa j.n.	
182.	Kim jest twój ojciec z zawodu?	Pogadanka, ćwiczenia, metody aktywizujące; Indywidualna, zespołowa	Marzec	M. Gornowicz	VIIIa j.n.	
183.	Jakie zawody wykonują ich przyjaciele? Utrwalenie.	Pogadanka, ćwiczenia praktyczne, gry dydaktyczne; Indywidualna i grupowa	Marzec	M. Gornowicz	VIIIa j.n.	
184.	Figury geometryczne na płaszczyźnie	Aktywizujące, uczniowie mają okazję zdobywać wiedzę przydatną w zawodach technicznych	Listopad	L. Werachowska	VIIIa	
185	Zastosowanie matematyki - obliczenia procentowe - podatek Vat - lokaty bankowe	Aktywizujące, uczniowie zapoznają się z zawodami z dziedziny księgowości i rachunkowości	Grudzień	L. Werachowska	VIIIa	

186.	Obliczenia w arkuszu kalkulacyjnym.	ćwiczenia praktyczne – uczniowie poznają funkcje matematyczne, statystyczne, finansowe i inne dodatki pozwalające na tworzenie wykresów, złożonych analiz i zestawień wykorzystywanych w księgowości i bankach	marzec	Janusz Kitowski	VIIa	
187.	Algorytmika i programowanie	Ćwiczenia praktyczne – uczniowie poznają język programowania	październik /listopad	Janusz Kitowski	VIIIa	
188.	Tworzenie strony internetowej.	Ćwiczenia praktyczne- uczeń ma okazję poznać język do tworzenia stron	maj	Janusz Kitowski	VIIIa	
189.	Using services- korzystanie z serwisu napraw	Rozumienie tekstu czytanego	wrzesień	M. Gornowicz L. Jabłonecka	VIII a	
190.	The environment Eco-friendly activities at home Praca ekologa	Utrwalenie słownictwa	Październik	M. Gornowicz L. Jabłonecka	VIII a	
191.	Save the planet	Utrwalenie słownictwa	Październik	M. Gornowicz L. Jabłonecka	VIII a	
192.	Social problems and solutions	Rozumienie tekstu czytanego	Listopad	M. Gornowicz L. Jabłonecka	VIII a,c	
193.	Politics and citizenship	Rozumienie tekstu czytanego	Listopad	M. Gornowicz L. Jabłonecka	VIII a,c	

194.	Festivals and events	Rozumienie tekstu czytanego	Grudzień	M. Gornowicz L. Jabłonecka	VIII a,c	
195.	Public holidays	Rozumienie tekstu czytanego	Grudzień	M. Gornowicz L. Jabłonecka	VIII a,c	
196.	Chiny	projekt	Wrzesień	K. Dalke	VIII a	
197.	Stany Zjednoczone – najpotężniejsza gospodarka świata	Pogadanka, dyskusja	Maj	K. Dalke	VIII a	
198.	Metanol i etanol – alkohol monohydroksylowy.	Wykład, doświadczenie, obserwacja	marzec/ kwiecień	Magdalena Gwizdała	VIIIa	
199.	Zagrożenia pożarowe. (strażak)	Wykład, praca w grupach, prezentacja	Październik	Magdalena Gwizdała	VIIIa	
200.	Zagrożenia powodziowe. (służby ratownicze i sanitarne)	Wykład, prezentacja, doświadczenia własne	Październik	Magdalena Gwizdała	VIII a	
201.	Wypadki i katastrofy komunikacyjne. Uwolnienie niebezpiecznych substancji chemicznych. (chemik, saper, ratownik)	Pogadanka, prezentacja, praca w grupach	Listopad	Magdalena Gwizdała	VIIIa	
202.	Zagrożenia terrorystyczne. (policjant)	Wykład, prezentacja, film	Listopad	Magdalena Gwizdała	VIIIa	
203.	Postępowanie w miejscu zdarzenia. (ratownik medyczny, lekarz)	Wykład, sytuacja problemowa, film	Grudzień	Magdalena Gwizdała	VIIIa	
204.	Pomoc osobie nieprzytomnej. (ratownik medyczny, pielęgniarka, lekarz)	Pogadanka, doświadczenie, film, praca w grupach	grudzień/ styczeń	Magdalena Gwizdała	VIIIa	

205.	Resuscytacja krążeniowo – oddechowa. (lekarz, ratownik medyczny, pielęgniarka)	Wykład, prezentacja, praca w grupach, film	Styczeń	Magdalena Gwizdała	VIIIa	
206.	Złamania i zwichnięcia. (lekarz, ratownik medyczny, pielęgniarka)	Wykład, prezentacja, praca w grupach, film, obserwacja	Marzec	Magdalena Gwizdała	VIIIa	
207.	Zbiórki charytatywne.	Spotkania, przygotowanie promocji, zapis protokołów i kroniki	Grudzień kwiecień	Joanna Brzezinska Katarzyna Formella Beata Janik	VI-VIII	
208.	Praca wolontariusza/lekarza.	Pogadanka, wykład, prezentacja, wycieczka do hospicjum Chojnice	Grudzień kwiecień	Joanna Brzezinska Katarzyna Formella Beata Janik	VI-VIII	
209.	Moje mocne i słabe strony	Pogadanka, mapa, prezentacja	Wrzesień	Kamilla Pawłowska	VII a,b	
210.	Moje zainteresowania	Test, prezentacja	Wrzesień	Kamilla Pawłowska	VIIa,b,	
211.	Moje zdolności i umiejętności	Test, prezentacja	Wrzesień	Kamilla Pawłowska	VIIa,b,	

212.	Predyspozycje zawodowe i ich wpływ na wybór zawodu	Prezentacja, test, dyskusja	Wrzesień	Kamilla Pawłowska	VIIa,b,	
213.	Osobowość zawodowa	Prezentacja, test, dyskusja	Październik	Kamilla Pawłowska	VIIa,b,	
214.	Zmiana – stały element życia	Film, karty pracy, dyskusja	Październik	Kamilla Pawłowska	VIIa,b,	
215.	Motywacja	Film, praca w grupie	Październik	Kamilla Pawłowska	VIIa,b,	
216.	Czy współpraca się opłaca	Film, praca w grupie, prezentacja	Październik	Kamilla Pawłowska	VIIa, b,	
217.	Kwalifikacje i kompetencje na rynku pracy	Pokaz, praca w grupach, prezentacja	Listopad	Kamilla Pawłowska	VIIa,b,	
218.	Świat zawodów	Praca z folderami, pokaz, dyskusja	Styczeń/luty	Kamilla Pawłowska	VIIa, b,	
219.	Znajomość systemu edukacji w Polsce	Prezentacja, pokaz, dyskusja	Styczeń/luty	Kamilla Pawłowska	VIIIa,	

220.	Cele edukacyjne i zawodowe	Burza mózgów, prezentacja, pokaz, dyskusja	Styczeń/luty	Kamilla Pawłowska	VIIIa,	
221.	Praca jako wartość	Burza mózgów, prezentacja, dyskusja	Styczeń/luty	Kamilla Pawłowska	VIIIa,	
222.	Współczesny rynek pracy	Prezentacja, dyskusja	Styczeń/luty	Kamilla Pawłowska	VIIIa,	
223.	Zawody przyszłości	Prezentacja, praca na stronach www...	Marzec/kwiecień	Kamilla Pawłowska	VIIIa,	
224.	Co warto wiedzieć o szkołach zawodowych	Prezentacja, dyskusja, przegląd oferty	Marzec/kwiecień	Kamilla Pawłowska	VIII a,	
225.	Ja na obecnym rynku	Przeгляд oferty	Marzec/kwiecień	Kamilla Pawłowska	VIIIa,	
226.	Dokumenty aplikacyjne	Prezentacja, praca indywidualna, dyskusja	Kwiecień/maj	Kamilla Pawłowska	VIIIa,	
227.	Autoprezentacja	Prezentacja, dyskusja	Kwiecień/maj	Kamilla Pawłowska	VIIIa,	

228.	Alternatywne drogi dojścia do zawodu	Burza mózgów, schematy, dobre praktyki	Kwiecień/maj	Kamilla Pawłowska	VIIIa,	
229.	Udział w Targach Edukacji, Pracy i Kariery	Wyjście zorganizowane	Kwiecień	Nauczyciel koordynator doradztwa zawodowego w szkole, wychowawcy klas	Wszystkie oddziały klas VIII	
230	Umożliwienie i zorganizowanie wejścia do szkoły przedstawicielom szkół ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych	Promocja kierunków kształcenia	Kwiecień/maj	Dyrektor	VIIIa,	
231	Poznajemy przepisy gry w koszykówkę	Zapoznanie z zawodem koszykarza i sędziego	Listopad	Z. Gierszewska	kl. IV a, b dz.	
232	Zasady sędziowania w piłce ręcznej	Zapoznanie z pracą sędziego w piłce ręcznej	Styczeń	Z. Gierszewska	kl. VI a, b dz.	
233	Gry i zabawy ruchowe według inwencji	Ćwiczenia aktywizujące i zbiorowe	październik	Z. Gierszewska	kl. IV a,b dz.	

Działania skierowane do rodziców

1.	Kolejny etap edukacyjny mojego dziecka	prezentacja, wykład	wrzesień/ kwiecień	Szkolny doradca zawodowy/ Doradca zawodowy z SZOK	Rodzice klas VIII wszystkich oddziałów	
2.	Ścieżki edukacyjne po ukończeniu szkoły podstawowej	prezentacja, wykład	Kwiecień	Doradca zawodowy z SZOK	Rodzice klas VIII wszystkich oddziałów	

Działania skierowane do nauczycieli

1.	Inicjowanie kontaktów z przedstawicielami instytucji rynku pracy;	wspomaganie nauczycieli w nawiązywaniu kontaktów	cały rok	dyrektor	Nauczyciele uczący w Zespole Szkół w Rytle	
----	---	--	----------	----------	--	--

2.	Umożliwienie korzystania nauczycielom ze szkoleń, seminariów organizowanych przez osoby, instytucje edukacyjne, rynku pracy	szkolenia, seminaria	Cały rok	Dyrektor CEN Gdańsk, specjaliści PUP, WUP	Nauczyciele uczący w Zespole szkół w Rytle	
----	---	----------------------	----------	---	--	--

2. Sojusznicy – sieć instytucji, osób współpracujących ze szkołą.

Wszystkie działania w zakresie współpracy z sojusznikami w ramach realizacji działań z doradztwa zawodowego uwzględniają specyfikę szkoły, jej potrzeby i możliwości, a także lokalne otoczenie społeczno-gospodarcze.

Szkoła nawiązuje kontakty, tworzy sieć współpracy z podmiotami, które angażują się w działania.

Szczegółowe zapisy działań tabela 1.

2.1 Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Chojnicach

- diagnozowanie predyspozycji, zainteresowań zawodowych uczniów;
- prowadzenie poradnictwa indywidualnego dla uczniów
- udzielanie pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniu kształcenia i kariery;
- prowadzenie dla uczniów zajęć grupowych z doradztwa zawodowego w ramach zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
- prowadzenie dla pracowników szkół szkoleń, kursów, szkoleniowych rad pedagogicznych;
- prowadzenie spotkań z rodzicami.

2.2 Współpraca z doradcą zawodowym Szkolnego Ośrodka Kariery

- prowadzenie poradnictwa indywidualnego dla uczniów;
- prowadzenie spotkań z rodzicami;
- prowadzenie szkoleń rady pedagogicznej;
- diagnozowanie predyspozycji, zainteresowań zawodowych uczniów;
- prowadzenie zajęć grupowych dla uczniów np. grupowa informacja zawodowa, zajęcia warsztatowe.

2.3 Współpraca z lokalnymi regionalnymi pracodawcami w zakresie:

- wycieczek zawodoznawczych;
- wizyt studyjnych;
- spotkań z uczniami;
- spotkań z właścicielami firm, jako przykładem ludzi, którzy odnieśli sukces zawodowy;
- przeprowadzanie wywiadów z przedstawicielami zawodów o temat specyfiki pracy;
- w wybranym zawodzie lub na wybranym stanowisku pracy;
- sponsorowanie przedsięwzięć wzbogacających ofertę edukacyjno-zawodową, bazę dydaktyczną szkoły.

2.4 Współpraca ze szkołami programowo wyższymi (ponadpodstawowe, centra kształcenia zawodowego):

- w zakresie promocji oferty kształcenia poprzez bezpośrednie przedstawiciele szkół spotkania z uczniami w szkole
- prowadzenie wykładów i warsztatów o charakterze zawodoznawczym;
- organizowanie imprez o charakterze zawodoznawczym – szczególnie dla klas VII i VIII;
- organizowanie Dni Otwartych dla uczniów klas VII i VIII.

CZĘŚĆ III

1. Monitoring i ewaluacja WSDZ

Za monitoring „Programu realizacji WSDZ” , odpowiada bezpośrednio nauczyciel koordynator doradztwa zawodowego w szkole, który na bieżąco monitoruje realizację działań i prowadzi rejestr uwag co do ich realizacji.

Ewaluacja „Programu realizacji WSDZ” w szkole prowadzona jest przez wyznaczony zespół w składzie: Kamilla Pawłowska, Adriana Galikowska, Julita Majkowska, Monika Gornowicz.

Przyjęte metody: analiza dokumentacji, badania ankietowe. Ewaluacja jest prowadzona pod koniec roku szkolnego 2023/2024.

2. Słownik pojęć

- **Działania związane z doradztwem zawodowym** – ogół zaplanowanych i systematycznych działań podejmowanych przez przedszkole, szkołę lub placówkę, których celem jest przygotowanie i wspieranie uczniów w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych. Działania te obejmują m.in. zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego, zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu, działania skierowane do rodziców i nauczycieli, współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

- **Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego** – zajęcia grupowe organizowane dla uczniów klasy VII i VIII szkoły podstawowej, branżowej szkoły I stopnia, liceum ogólnokształcącego i technikum (*Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe*, art. 109.1. pkt 7), których wymiar określa *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół* (Dz.U. z 2017 r., poz. 703).
- **Zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu** – zajęcia indywidualne i grupowe prowadzone w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej (*Ustawa Prawo oświatowe* art. 109.1. pkt 5 oraz *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach podstawowych i ponadpodstawowych oraz placówkach* – Dz.U. z 2017 r., poz. 1591).
- **Preorientacja zawodowa** – ogół działań o charakterze wychowawczym, podejmowanych przez nauczycieli i rodziców, ukierunkowanych na zbliżanie dzieci w wieku przedszkolnym do środowiska pracy.
- **Orientacja zawodowa** – ogół działań o charakterze dydaktyczno-wychowawczym ukierunkowanych na kształtowanie u uczniów klas I–IV szkoły podstawowej pozytywnych i proaktywnych postaw wobec pracy i edukacji poprzez poznawanie i rozwijanie własnych zasobów oraz nabywanie wiedzy na temat zawodów i rynku pracy.
- **Doradztwo zawodowe** – uporządkowane i zaplanowane działania mające na celu wspieranie uczniów klas VII–VIII szkoły podstawowej i szkół ponadpodstawowych w procesie świadomego i samodzielnego podejmowania decyzji edukacyjnych, a także zawodowych.
- **Uczeń** – dziecko (na etapie wychowania przedszkolnego), uczeń (na etapie szkoły podstawowej, szkoły ponadpodstawowej z wyłączeniem szkoły policealnej), słuchacz (w szkole policealnej).
- **Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego (WSDZ)** – celowe, uporządkowane i wzajemnie powiązane działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez daną szkołę lub placówkę.

Niniejszy „Program realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego” opracowano w oparciu o:

- Podstawy prawne:
  - o Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, poz. 59;
  - o Rozporządzenie MEN z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach podstawowych i ponadpodstawowych oraz placówkach;
  - o Rozporządzenie MEN z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania;
  - o Rozporządzenie MEN z 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli;

- o Rozporządzenie MEN z 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego.
- **Wzorcowe rozwiązania organizacyjne funkcjonowania wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego (WSDZ) poszczególnych typów szkół** – opracowane w ramach projektu współfinansowanego z EFS pn. „Efektywne doradztwo edukacyjno-zawodowe dla dzieci, młodzieży i dorosłych”, realizowanego przez Ośrodek Rozwoju Edukacji. Wersja sprzed wejścia w życie rozporządzenia MEN w sprawie doradztwa zawodowego.
- **Przykładowe programy doradztwa zawodowego dla poszczególnych typów szkół z proponowanymi scenariuszami** – opracowane w ramach projektu współfinansowanego z EFS pn. „Efektywne doradztwo edukacyjno-zawodowe dla dzieci, młodzieży i dorosłych”, realizowanego przez Ośrodek Rozwoju Edukacji. Wersja sprzed wejścia w życie rozporządzenia MEN w sprawie doradztwa zawodowego.
- Propozycję opracowania „Programu realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego” udostępnioną na Platformie Internetowej Sieci Wsparcia Doradztwa zawodowego w Powiecie Chojnickim, po spotkaniu szkoleniowym w ramach SIECI DORADCÓW ZAWODOWYCH POWIATU CHOJNICKIEGO.

Opracowały: